

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-694/16-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	6. základní škola Cheb, Obětí nacismu 16, příspěvková organizace
Sídlo	Obětí nacismu 1127/16, 350 02 Cheb
E-mail právnické osoby	6zscheb@seznam.cz
IČ	70 987 441
Identifikátor	600 066 312
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Tomáš, ředitel školy
Zřizovatel	Město Cheb
Místo inspekční činnosti	Obětí nacismu 1127/16, 350 02 Cheb
Termín inspekční činnosti	10. 10. 2016 – 14. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

6. základní škola Cheb, Obětí nacismu 16, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 600 žáků, školní družiny s kapacitou 150 účastníků zájmového vzdělávání a školní jídelny s kapacitou 500 stravovaných.

Pro svoji činnost má škola k dispozici uzavřený školní areál, v němž se kromě komplexu školních budov (tři vzájemně propojené pavilony) nachází také školní zahrada s herními prvky, venkovní učebna a víceúčelové hřiště pro kolektivní sporty a atletické disciplíny. Venkovní areál školy je ve vymezených odpoledních hodinách a o víkendech přístupný také veřejnosti; v jednom z pavilonů se nachází veřejný bazén, který škola nemá ve své správě.

Škola je díky svému umístění v blízkosti dopravního uzlu (autobusové, vlakové nádraží) dobře dostupná pro většinu žáků školy včetně žáků dojíždějících z okolních obcí (aktuálně 35 žáků).

Škola poskytuje základní vzdělávání v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola. K datu inspekční činnosti vzdělává 493 žáků ve 22 třídách prvního a druhého stupně, z toho na prvním stupni 320 žáků (64,9 % z celkového počtu). Škola eviduje 19 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 14 se zdravotním postižením (převážně vývojové poruchy učení) a pět se zdravotním znevýhodněním. Eviduje také 29 žáků cizinců, tj. žáků s odlišným mateřským jazykem.

Škola uskutečňuje vzdělávání v přípravné třídě zřizované pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky; toto vzdělávání je poskytováno bezplatně. V přípravné třídě je zapsáno 16 dětí, z toho dvě děti s odlišným mateřským jazykem, jedno se zdravotním postižením.

Zájmové vzdělávání škola poskytuje ve školní družině (dále „ŠD“) za měsíční úplatu 100,- Kč. K datu inspekční činnosti je v pěti odděleních zapsáno 149 žáků školy k pravidelné denní docházce. ŠD je v provozu ve dnech školního vyučování v době od 6:30 h do 7:40 h a po vyučování v době od 11:30 h do 16:30 h.

Školní stravování je zajištěno ve vlastní školní jídelně, v níž se aktuálně stravuje 390 žáků a 40 zaměstnanců školy.

Škola je zapojena do projektů Mléko do škol (390 žáků) a Ovoce do škol (první stupeň včetně přípravné třídy, tj. cca 336 žáků).

Základní informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.6zscheb.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základní koncept školy a východisko pro strategii rozvoje školy vyjadřuje motto školního vzdělávacího programu, které zní: *Není moudrý ten, kdo ví mnoho, ale ten, kdo ví, čeho je třeba.*

Koncepční záměry v oblasti rozvoje směřují zejména k zajištění kvalitních materiálních podmínek pro činnost školy ve spolupráci se zřizovatelem; do projektu Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na Chebsku se škola zapojuje s cílem rekonstruovat školní dílny pro realizaci polytechnické výchovy. V rámci strategických cílů ve vzdělávání škola akcentuje své zaměření na výchovu ke zdravému životnímu stylu a environmentální výchovu (dále „EVVO“); principy a cíle tohoto zaměření jsou zapracovány do školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). Významné úsilí škola věnuje udržitelnosti tradičních projektů a aktivit, které úspěšně realizuje sama (školní akademie, pěvecká soutěž pro žáky školy i veřejnost) či ve

spolupráci s osvědčenými partnery (přeshraniční spolupráce s partnerskými školami ve Spolkové republice Německo s finanční podporou zřizovatele a podpora pohybových aktivit žáků v rámci zapojení školy do sportovních soutěží organizovaných např. Asociací školních sportovních klubů aj.).

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v rozsahu činností zapsaných do školského rejstříku. Vzdělávání dětí v přípravné třídě uskutečňuje v souladu s koncepčními záměry zřizovatele v rámci podpory inkluzivního vzdělávání a se souhlasem Krajského úřadu Karlovarského kraje. Informace o postupu při přijímání k základnímu vzdělávání a zařazování dětí do přípravné třídy jsou zveřejňovány způsobem v místě obvyklým, tj. na webových stránkách zřizovatele a na veřejných plochách ve městě, informace o přijímání k zájmovému vzdělávání jsou dostupné ve škole.

Škola zajišťuje rovný přístup při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání. V hodnoceném období reagovala na rostoucí počet žáků školy a zájem o zájmové vzdělávání ve školní družině zvýšením počtu tříd a oddělení ve školní družině (naplněná kapacita). Přetrvávající vysoký počet dětí s odkladem povinné školní docházky, resp. s doporučením k zařazení do přípravné třídy, je důvodem pro naplňování přípravné třídy v rozsahu povolené výjimky z nejvyššího počtu dětí stanovené právním předpisem.

Ředitel školy vykonává činnost od roku 2001, pro její výkon splňuje zákonem stanovené požadavky. Mechanismy k organizování vlastní činnosti školy vycházejí ze stanovené struktury organizace; pro jednotlivé úseky jsou jmenováni vedoucí pracovníci, konkrétní rozsah činností, za něž jsou zodpovědní, není stanoven. Ve vztahu k činnosti základní školy jsou definovány konkrétní nástroje řízení, pro účely kontrolní činnosti jsou i zde stanoveny úseky (první stupeň společně s přípravnou třídou, druhý stupeň). Takto nastavené řízení organizace umožňuje plánování a příp. koordinaci činností a jejich organizování (zajištění chodu, provozu), ztěžuje však vyhodnocování a následné přijímání účinných opatření. To se projevuje konkrétními nedostatky zejména v oblastech, kde se potkávají kompetence jednotlivých vedoucích pracovníků za svěřené úseky s kompetencemi vedoucích pracovníků školy (ředitel školy, zástupkyně ředitele školy), do jejichž odpovědnosti tyto úseky spadají v rámci rozdělené působnosti. K datu inspekční činnosti tak např. nebyly aktualizovány základní dokumenty (vnitřní řády, ŠVP pro školní družinu), resp. pro vzdělávání v přípravné třídě nebyl zpracován třídní program podle požadavků ŠVP pro přípravnou třídu.

V rámci poskytování základního vzdělávání jsou efektivně uplatňovány nástroje řízení při organizování činností, pro něž je nastaven systém koordinace (vícestupňové řízení) či konkrétně stanovena odpovědnost v rámci krátkodobého (ročního) plánování. Jedná se o činnosti, které jsou prioritou ředitele školy (přeshraniční partnerská spolupráce, péče o estetický vzhled školního prostředí), spadají do kompetence zástupkyně ředitele (také koordinátorky tvorby školního vzdělávacího programu), resp. jsou vedením školy aktivně podporovány (koordinace EVVO v rámci zapojení do projektu EKOŠKOLA). Účinná koordinace činností naopak chybí v oblasti preventivní práce školy; škola dosud nezareagovala na požadavek zpracování programu poradenských služeb ve škole, k dispozici není popis a vymezení rozsahu činností výchovného poradce a školního metodika prevence, kteří v rámci školního poradenského pracoviště spolupracují s dalšími pedagogy školy.

Systém vlastního hodnocení školy není nastaven komplexně; jen v některých oblastech vede k přijímání konkrétních opatření. Škola tak např. při úpravě ŠVP pro základní vzdělávání na základě požadavků právního předpisu přistoupila ke změnám v učebním plánu (změny v hodinové dotaci pro předměty český jazyk a literatura a matematika na prvním stupni, posílení hodinové dotace předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda na druhém stupni), k odstranění zdvojených výstupů v obsahu některých vyučovacích předmětů a k vytvoření

samostatného vyučovacího předmětu (finanční gramotnost). Další aktivity v rámci vlastního hodnocení směřují ke sběru dat pro výroční zprávu o činnosti školy, jejíž přílohou jsou tzv. hodnotící zprávy koordinátorů (EVVO a spolupráce s partnerskými školami), školního metodika prevence a přehledy o úspěších žáků v soutěžích a olympiádách.

Vedení školy vytváří podmínky pro spolupráci mezi pedagogy v metodických sdruženích a předmětových komisích (dále „metodické orgány“). Ty se významně podílejí na plánování a organizování některých činností školy. Při přípravě školního roku se učitelé na základě pokynu vedení školy seznamují se souborem pedagogicko-organizačních informací vydávaným MŠMT pro daný školní rok; ten slouží zároveň jako významný zdroj informací o trendech ve vzdělávání a změnách ve školské legislativě. Konkrétním výstupem studia tohoto materiálu je plánování a organizování školních akcí (soutěže, olympiády, výročí). Metodické orgány jsou také zodpovědné za rozpracování ŠVP do časově tematických plánů a kontrolu jejich dodržování, výběr učebnic aj. Výsledky vzdělávání s výjimkou umístění žáků v soutěžích a olympiádách se metodické orgány nezabývají.

K zajištění vzdělávání má škola dostatečný počet pedagogických pracovníků, zastoupení učitelů s potřebnými kvalifikačními předpoklady pro výuku na prvním stupni a v přípravné třídě není optimální. Vedení školy přijímá opatření k zajištění personálních podmínek; přijímá nové učitele, v případě jejich nedostatku řeší situaci opatřeními organizačního charakteru (aktuálně na prvním stupni vyučují také učitelé druhého stupně). V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) si tři z pěti pedagogických pracovníků bez požadované kvalifikace doplňují vzdělání studiem ke splnění kvalifikačních předpokladů. Další priority pro DVPP ve vztahu k potřebám školy (např. chybějící studium pro výkon specializovaných činností u všech koordinátorů i školního metodika prevence) i osobním potřebám pedagogů nejsou stanoveny. Počet vzdělávacích akcí, které pedagogičtí pracovníci absolvovali, se v posledních letech snižuje; vedení školy se systematicky nevzdělává.

Kontrolní (hospitační) činnost vedení školy slouží jako nástroj k monitorování možných rizikových faktorů výuky (noví učitelé, dodržování časové dotace předmětu), výjimečně také ke sledování trendů (individualizace výuky); hospitační činnost je podle záznamů v třídních knihách málo četná. Pro sledování kvality vyučování a aktivní řízení pedagogického procesu nejsou na úrovni vedení školy stanoveny priority. Snaha o podporu kolegiálního hodnocení nebyla ze strany pedagogů přijata kladně; ke vzájemným náslechům dochází výjimečně. Podpora začínajících (nových), příp. nekvalifikovaných (nestudujících) pedagogů formou mentoringu není realizována, vedení školy spoléhá na vzájemnou neformální spolupráci mezi pedagogy.

Prostorové a materiální podmínky školy pro naplňování cílů školních vzdělávacích programů jsou dobré. V této oblasti přijímá vedení školy účinná opatření průběžně i operativně v návaznosti na aktuální potřeby (např. při navýšení počtu tříd a oddělení ve školní družině). Škola pečuje o dobrý technický stav, postupnou a průběžnou modernizaci prostor i vybavení (sluchátka do učebny cizích jazyků, interaktivní tabule, notebooky pro učitele, výukové programy na PC, vybavení školním nábytkem pro přípravnou třídu a školní družinu aj.) v rámci svých finančních možností, také s podporou zřizovatele (zateplení školních budov cca před třemi lety) a sdružení rodičů a přátel školy (nákup knih do školní knihovny). V rámci svého zaměření škola aktivně přistupuje k ekologizaci školního prostředí (šetření zdrojů, rozmístění nádob na třídění odpadu včetně bioodpadu); to je nedílnou součástí péče o velmi dobrou estetickou úroveň školního prostředí.

V hodnoceném období škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, s prostředky zřizovatele určenými na provoz školy a s vlastními finančními prostředky. V rámci rozvojových programů MŠMT získala v roce 2014 a 2015 účelově

přidělené státní dotace [další cizí jazyk (2014), asistenti pedagoga se sociálním znevýhodněním a zvýšení platů pracovníků regionálního školství a jejich odměňování]. Do projektů, jejichž součástí je také možnost získat finanční prostředky na rozvoj školy, se škola v hodnoceném období nezapojila. Každoročně hospodaří s kladným hospodářským výsledkem, finanční prostředky z doplňkové činnosti a dotaci zřizovatele na akce školy použila pro zkvalitňování vzdělávání.

Školou deklarovaná vstřícnost *ke všem, kteří s ní chtějí spolupracovat* (ŠVP ZV) není podpořena nastavením transparentních pravidel v základních dokumentech školy, v nichž chybí např. podmínky pro omlouvání neúčasti žáků (školní řád), vymezení podrobností k výkonu práv a povinností zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci (napříč všemi řády); to je významnou překážkou pro konstruktivní komunikaci a účinnou spolupráci všech aktérů vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při sledovaném vzdělávání v přípravné třídě převažovaly řízené činnosti, komunikativní výuka v rámci komunitního kruhu, při němž učitelka řízeným rozhovorem ověřovala, co si děti zapamatovaly z vypravování o podzimu, přecházela postupně v rámci opakování již dětem známých říkadel a písniček (rozvoj komunikačních schopností), k rozvíjení paměti, k nácviku správné výslovnosti a respektování pokynů a pravidel při společných pohybových aktivitách. Děti se do těchto aktivit zapojovaly s chutí a zájmem. K rozvoji předmatematických dovedností učitelka využila výtvarné aktivity (projekt, na kterém děti průběžně pracují) k procvičování pojmenování tvarů, nácviku prostorové orientace na papíře a procvičování jemné motoriky dětí. V průběhu samostatné práce byly učitelka i asistentka pedagoga dětem nápomocny na základě identifikovaných potřeb dětí, individuální tempo práce dětí bylo respektováno. Trvalá pozornost byla věnována bezpečnosti dětí s důrazem na rozvíjení a upevňování správných hygienických návyků (nácviku správného držení těla při sezení, udržování čistoty na pracovním místě a pracovní ploše). V rámci všech činností byla s pomocí asistentky pedagoga věnována pozornost a péče také dětem s hendikepem malé, resp. téměř žádné znalosti českého jazyka (dvě děti); dětem byla dána příležitost k učení nápodobou, nenásilně byly vedeny k nácviku vhodné slovní zásoby (pojmenování předmětů) a správné výslovnosti. Ke spontánním činnostem využívá přípravná třída prostory školní družiny, tzv. malé tělocvičny a herních prvků ve školní zahradě, které jsou jí v době dopoledního vzdělávání k dispozici.

Pedagogické pracovnice vycházely při zprostředkování vzdělávacího obsahu ze školního vzdělávacího programu, organizace vzdělávání respektovala požadavky na předškolní vzdělávání, individuální potřeby dětí byly zohledňovány.

Průběh základního vzdělávání na prvním stupni byl sledován v předmětech český jazyk a literatura, matematika, člověk a jeho svět, pracovní činnosti.

Výuka byla pečlivě připravená, vedená odborně a věcně správně, cíle byly nastaveny v rovině vědomostí, dovedností i postojů v závislosti na vzdělávacím obsahu konkrétního předmětu. Hodiny se většinou vyznačovaly dobrou organizací činností s respektem k věkovým zvláštnostem žáků (střídání aktivit), s důrazem na reálné zkušenosti žáků a názornost. V jednom případě kvalitu průběhu vzdělávání částečně negativně ovlivnila odborná kvalifikace učitelky pro jiný než první stupeň a nezkušenost při výuce těchto žáků, ta se promítla do organizace výuky, při níž jen někteří žáci byli schopni zvládat souběh učebních činností. Společným znakem sledované výuky napříč vyučovacími předměty byla návaznost na předchozí výuku. Převažoval frontální způsob vedení výuky, kombinovaný se samostatnou

práci žáků, skupinová práce nebo práce ve dvojici ve sledovaných hodinách byla užitá jen výjimečně, ale zvolené metody a formy byly účinné. Diferenciace výuky se zaměřením na žáky s potřebou vyšší podpory, např. žáky s pomalejším tempem práce byla uplatňována spíše výjimečně; v jednom případě (matematika) příkladná organizace práce a individuální přístup v podobě přizpůsobení obsahu a aktivit ve skupině žáků s výukovými obtížemi, v jednom případě (český jazyk a literatura) byla v době samostatné práce ostatních žáků sledována individuální práce se žákem s minimální úrovní znalosti vyučovacího jazyka (nácvič slovní zásoby a správné výslovnosti podle kartiček připravených učitelkou). K práci s chybou jako důležitým nástrojem učení nejsou žáci zatím důsledně vedeni; v jednom případě při hledání vlastních chyb byla podporována důvěra mezi žáky a učitelem, zatím bez zjišťování příčin chyb, které by přispělo k rozvoji učebních kompetencí žáků a ke stanovování si vlastních učebních cílů. Účelné využití didaktické techniky (interaktivní tabule s výukovými materiály částečně také zpracovány učiteli školy) bylo sledováno jen v některých hodinách.

Průběžné hodnocení žáků, tj. okamžitá zpětná vazba, která žáky motivuje, byla sledována téměř ve všech sledovaných hodinách. V některých byly zaregistrovány situace podporující učení žáků (vyučující vyslovil žákům důvěru, že úlohu zvládnou), příp. také respektující přístup k chybám a nedostatkům žáků s návrhem možné nápravy; vyskytly se také situace, které naopak tlumily učení žáků (nevhodné komentáře k výkonům žáka, resp. k jeho osobě). Některé hodiny nebyly v závěru vyučujícím zhodnoceny, sebehodnocení bylo pozorováno ojediněle, k vzájemnému hodnocení žáci vedeni nebyli.

Průběh základního vzdělávání na druhém stupni byl sledován v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika, přírodopis, finanční gramotnost, dějepis, výchova ke zdraví, domácnost a dílny.

Výuka byla vždy připravená, vedená odborně a věcně správně, cíle byly nastaveny v rovině vědomostí, dovedností i postojů podle vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů. V několika hodinách bylo sledováno účinné využití mezipředmětových vztahů (finanční gramotnost), resp. také vedení žáků k podpoře zdravého životního stylu a ekologickému chování (domácnost). Výuka byla po stránce organizační většinou dobře strukturovaná. Stejně jako na prvním stupni převažovala frontální výuka se zařazováním samostatné práce žáků, při níž žáci používali učebnice, pracovní listy aj. Ta směřovala většinou k ověřování porozumění učební látce, opakování či procvičování, v menší míře byla využita jako příležitost pro tvořivou činnost a vlastní učení žáků (výchova ke zdraví, český jazyk a literatura, dílny). Skupinová práce byla sledována ojediněle (domácnost), práce ve dvojicích v interakci žák – žák v malé míře v cizích jazycích. Didaktickou techniku (ICT) využívali vyučující i žáci (informatika), v ostatních předmětech s výjimkou dějepisu, kdy byly s její pomocí rozvíjeny kompetence k řešení problémů a občanské kompetence, využita nebyla.

Odlišnou úroveň zkušeností žáků, nebo různé pracovní tempo žáků většinou učitelé zohledňovali, někteří vyučující měli pro žáky s rychlejším tempem práce připraveny další úkoly (matematika). Výuka v hodinách, v nichž se vyučujícím podařilo provázat učivo s reálnými životními situacemi a učení v souvislostech, měla pozitivní dopad na učební proces žáků (informatika, přírodopis, finanční gramotnost, ojediněle v cizích jazycích v případě důrazu na rozvoj komunikativních dovedností žáků).

Ve většině hodin byl sledován partnerský přístup vyučujících, v jednom případě měl na průběh vzdělávání negativní vliv nedostatek zkušenosti pedagoga, ve třídě nepanovalo klima podporující učení; vývoj ve vyučovací hodině směřoval od výskytu situací podporujících učení žáků postupně k situacím, které žakovské učení spíše tlumily (komunikační chyby, při kterých učitel porušoval partnerský přístup, ale i chyby v didaktickém nastavení výuky). Zpětná vazba byla ve sledované výuce poskytována v převážné míře učitelem při společné

kontrole práce žáků, využití formativního hodnocení k podpoře pozitivního sebepojetí žáka nebylo při výuce zaznamenáno. Vyučující také jen v malé míře využívali příležitosti přenést kompetence k hodnocení na žáky; k vzájemnému hodnocení či hodnocení vlastního výkonu byli žáci vyzýváni jen některými vyučujícími (český jazyk a literatura).

Průřezové téma Environmentální výchova z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) škola ve svém vzdělávacím programu integrovala do jednotlivých předmětů na prvním i druhém stupni, jeho obsah realizuje také formou projektů. Aktivity jsou koordinovány a ročně vyhodnocovány na základě plánu EVVO. Profilace školy je podpořena zapojením do mezinárodního vzdělávacího programu EKOŠKOLA, jehož cíle jsou v souladu s environmentálními cíli RVP ZV a škole se je daří naplňovat. Žákovský ekotým se svými aktivitami podílí na rozvoji školy. Žáci jsou povzbuzováni k aktivní spolupráci se spolužáky i učiteli, jsou vedeni k odpovědnosti za své jednání. Při naplňování svého zaměření škola podporuje rozvoj osobnosti žáků, zejména občanských, sociálních a personálních kompetencí. Myšlenka EKOŠKOLY prochází všemi činnostmi školy včetně školní družiny a přesahuje rámec školy aktivní spoluprací s dalšími školami zapojenými v tomto programu.

V souladu s cíli a zaměřením školního vzdělávacího programu škola realizuje v průběhu vzdělávání řadu školních akcí, např. poznávací pobyt (adaptační pobyt pro žáky 6. ročníků), pobytové akce typu škola v přírodě (také ve spolupráci s partnerskými školami), školní akademii, branný den, den dětí ekologicky a řadu dalších. Pozitivním zjištěním je, že vzdělávací obsah těchto akcí je zaměřen na rozvíjení praktických dovedností žáků, důraz je kladen na posílení jejich kompetencí v rámci sociální a osobnostní výchovy (např. prezentace na veřejnosti), zdravého životního stylu, environmentálního vzdělávání, nebo ochrany člověka za mimořádných situací. V rámci prevence sociálně patologických jevů se žáci účastní tematicky zaměřených besed a přednášek, na podporu rozvoje jejich estetického cítění také filmových a divadelních představení či koncertů.

Doporučené učivo vymezené v RVP ZV v oblasti informační a komunikační technologie týkající se prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) škola nezařadila jako prostředek k dosažení vzdělávacích cílů do povinného předmětu v ŠVP pro základní vzdělávání, zařadila jej do volitelného předmětu, který je realizován pouze pro některé žáky. V případě, že volitelný předmět seminář z informatiky není realizován, zařazují učitelé do předmětu informatika uvedené učivo jako rozšiřující nad rámec ŠVP pro základní vzdělávání. S ohledem na to, že škola uvádí zpracování a prezentaci informací a vlastní práce žáků v rámci svých výchovných a vzdělávacích strategií jako prostředek k rozvoji jejich klíčových kompetencí, je vhodné, aby využívání uvedených prezentačních nástrojů bylo v ŠVP pro základní vzdělávání zařazeno pro všechny žáky školy.

Základní vzdělávání je organizováno podle ŠVP pro základní vzdělávání a v souladu s právními předpisy. Nedostatky zjištěné v ŠVP pro základní vzdělávání nemají vliv na průběh vzdělávání. Používání časově tematických plánů, v nichž je obsah učebních osnov redukován na rozpis učiva, nepodporuje práci se vzdělávacími cíli.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních činnostech, zejména při odpočinkových a rekreačních aktivitách. K často zařazovaným odpočinkovým činnostem patřila společná četba s následným řízeným rozhovorem; tyto aktivity směřovaly k rozvoji čtenářské gramotnosti, komunikativních a sociálních dovedností. Žákům byly rovněž nabízeny didaktické hry, konstruktivní činnosti a další výtvarně zaměřené aktivity, při kterých byly rozvíjeny praktické dovednosti, tvořivost a estetické cítění žáků. Všichni žáci se aktivně účastnili nabízených aktivit, přátelská atmosféra a zdvořilá komunikace přispívala k podpoře prosociálního chování.

Vzdělávací obsah byl realizován v souladu s týdenními plány činností jednotlivých vychovatelek; ty vycházejí z celoročního plánu práce školní družiny, jenž je rozpracováním školního vzdělávacího programu školní družiny. Cíle vzdělávání jsou stanoveny v návaznosti na základní vzdělávání; žáci jsou formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí.

O svých aktivitách ve vzdělávání (školní akce) škola informuje v místních periodikách (Radniční listy, Chebský deník), na nástěnkách ve škole a výběrově také na webové stránce školy. Škola se se aktivně zapojuje do akcí města, participuje aktivní účastí na akcích kulturního, společenského a sportovního života.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé systematicky evidují průběžné výsledky vzdělávání jednotlivých žáků na základě vlastních pravidel a kritérií stanovených školním řádem, o známkách informují zákonné zástupce prostřednictvím žákovských knížek. Většina učitelů je schopna ze svých záznamů vyvodit informaci o tom, v čem se žák zlepšuje či zhoršuje. Získané poznatky umožňují škole podávat zákonným zástupcům pravdivé informace o výsledcích a pokroku vzdělávacích výsledků žáků při osobním jednání na třídních schůzkách nebo při konzultačních hodinách, resp. také formou elektronické komunikace, kterou pro kontakt se zákonnými zástupci někteří vyučující také využívají. Škola dosud pro tento způsob komunikace nevytvořila vhodné podmínky, elektronický systém používá pouze pro sběr dat za účelem generování údajů pro statistické účely; učitelé k tomuto druhu komunikace používají soukromé adresy, školní adresy k dispozici nemají.

Při sporadické klasifikaci žáků ve sledované výuce se zpětná vazba zpravidla omezovala na sdělení známek, ojediněle se stručným komentářem. Zejména na prvním stupni někteří učitelé systematicky evidují aktivitu a dílčí úspěchy žáků při práci v hodinách a pozitivně motivují žáky k další činnosti. Sebehodnocení žáků jako důležitá součást hodnocení bylo ve sledovaných hodinách využito jen výjimečně, a to ne v takovém rozsahu, jaký školní dokumenty stanovují: *žák se snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál.*

Pedagogická rada čtvrtletně projednává výsledky vzdělávání žáků (prospěch, chování) po jednotlivých třídách, zaměřuje se především na žáky ohrožené školní neúspěšností, na žáky s neomluvenou resp. vysokou absencí, ale také na žáky výborné. Vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, či žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří ve škole tvoří významné skupiny, se škola systematicky nevěnuje.

Podíl žáků neprospívajících za poslední tři školní roky postupně roste z cca 4 % na cca 6 % celkového počtu žáků. Ve školním roce 2015/2016 neprospělo po opravných zkouškách na prvním stupni 4 % žáků, na druhém stupni 10 % žáků. Negativní vývoj škola zaznamenala rovněž v počtu zameškaných hodin, zejména tzv. neomluvené absence (ve školním roce 2015/2016 u 35 žáků). Jako příčinu zhoršení výsledků vzdělávání škola uvádí zvyšující se podíl žáků ze sociálně slabých rodin, v nichž žákům chybí potřebné zázemí. Škola se zjištěnými vzdělávacími výsledky zabývá pouze formálně a nedokáže z nich podle potřeby vyvodit efektivní opatření.

Škola se v letech 2015 a 2016 zapojila do výběrového zjišťování výsledků vzdělávání žáků 9. ročníků v přírodovědném a společenskovědním přehledu a do testování sociální gramotnosti žáků 6. ročníku. Výsledky testování škola vyhodnotila jako příznivé; předala je žákům a jejich zákonným zástupcům a dále učitelům k individuálnímu využití.

Většina žáků ukončuje vzdělávání po absolvování 9. ročníku, v nižších ročnících ukončilo vzdělávání ve školním roce 2015/2016 pět žáků v 8. ročníku, jeden žák v 7. ročníku); ze statistik vedených výchovnou poradkyní také vyplývá, že škola v rámci poskytovaného kariérového poradenství sleduje uplatnění žáků v dalším studiu. V uplynulém školním roce (2015/2016) po absolvování 5. ročníku ve škole pokračuje pět žáků v plnění povinné školní docházky v osmiletém gymnáziu; z celkového počtu vycházejících žáků bylo přijato 59 % žáků ke vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou, 41 % ke vzdělávání v oborech vzdělání se závěrečnou zkouškou, příp. také výučním listem.

Škola dosud v rámci preventivního programu nezpracovala strategii předcházení školní neúspěšnosti. Při její tvorbě může škola navázat na dosavadní práci se žáky s potřebou podpory, nastavit postupy pro práci se žáky, jež škola nově identifikovala jako žáky ohrožené školní neúspěšností (žáci s odlišným mateřským jazykem, žáci ze sociálně slabých rodin), resp. také pro práci se žáky, kteří přestupují do školy v průběhu školního roku (do 30 žáků ročně) a jimž je škola povinna vytvořit podmínky pro vyrovnání rozdílů ve znalostech vyplývajících z odlišností školních vzdělávacích programů aj.

Škola v rámci poskytování poradenských služeb realizovala v hodnoceném období aktivity na podporu dětí a žáků s různými vzdělávacími potřebami. Kromě vzdělávání dětí v přípravné třídě zaměřeného na vyrovnání rozdílů v jejich vývoji a usnadnění vstupu do školního prostředí, škola např. zajišťovala logopedickou péči pro žáky prvního stupně a přípravné třídy, v rámci speciálně pedagogické péče nápravu vývojových poruch učení, které představuje nejčastější druh zdravotního postižení žáků, jejichž speciální vzdělávací potřeby byly identifikovány školským poradenským zařízením podle předchozích platných právních předpisů, vzdělávání s podporou asistentů pedagoga (přípravná třída, první stupeň) a vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů.

K datu inspekční činnosti škola nezpracovala na podporu vzdělávacích potřeb žáků plán pedagogické podpory, ačkoliv žáky s potřebou podpory vyučující identifikují a někteří se v rámci svých možností žákům individuálně věnují. Učitelé jsou o možnosti tohoto podpůrného opatření informováni, v ŠVP pro základní vzdělávání je zpracován postup pro jeho tvorbu, realizaci a vyhodnocování.

Škola v rámci vlastního hodnocení neprovádí analýzu celkového rozsahu a důvodů k ukládání výchovných opatření, rovněž nevyhodnocuje jejich účinnost; ve škole se vzdělávají žáci s opakovanými výchovnými obtížemi, tj. s opakovaně ukládanými kázeňskými opatřeními, či hodnocením chování sníženým stupněm. Informace o výskytu nežádoucího chování žáků škola nevyužívá ke směřování konkrétních aktivit v oblasti prevence; tj. nehledá cesty k posilování odpovědnosti za jednání či chování žáka formou alternativních forem práce se žáky (např. formou individuálního výchovného programu), resp. neanalyzuje postupy a funkčnost nastavených pravidel, jež jsou ve škole užívány při šetření a řešení projevů rizikového chování. Z dostupné dokumentace školy a rozhovorů ČŠI s pedagogy vyplynulo, že pedagogickým pracovníkům nejsou známy obecné postupy pro šetření a řešení projevů rizikového chování žáků, resp. v rámci identifikovaných projevů rizikového chování žáků také tyto postupy nejsou uplatňovány (např. při šetření a řešení šikany a následné práci se třídou, záškoláctví aj.). Na základě důkladné analýzy je žádoucí nastavit informační toky o této problematice uvnitř školy, konkretizovat postupy pro řešení projevů rizikového chování žáků a nastavit transparentní školní pravidla.

V souvislosti s nastavením postupů v rámci strategie prevence vyžaduje pozornost nastavení a používání školních pravidel, např. v souvislosti s vysokým počtem hodnocení chování žáků sníženým stupněm (ve školním roce 2015/2016 19 případů, z toho 10 na prvním stupni) a s ukládáním kázeňských opatření. Školní řád sice v rámci kritérií pro hodnocení chování žáka

stanoví mezní hodnoty (počet neomluvených hodin) pro hodnocení chování žáka sníženým stupněm; tentýž školní řád však neobsahuje podmínky pro omlouvání neúčasti žáků ve škole (stanoví pouze pravidla pro uvolňování z výuky). Obecně formulovaná pravidla zveřejněná v žákovské knížce nejsou výňatkem ze školního řádu. V rámci pravidel pro ukládání kázeňských opatření není problematika tzv. neomluvené absence řešena vůbec; při dodržení nastavených pravidel tak učitelé nemají k dispozici nástroj (kázeňské opatření), který by mohl přispět ke včasnému usměrnění chování žáka, resp. na podporu rozvoje jeho osobnosti. To nepodporuje prevenci dalšího nežádoucího chování. V neposlední řadě je k diskusi a zamyšlení, zda škola při ukládání kázeňských opatření zkoumá míru zavinění žáka a postupuje podle zásad, podle nichž žák nemůže odpovídat za jednání, které mu nelze přičítat (např. za jednání jeho zákonného zástupce), ani za jednání, které nemohl posoudit či ovlivnit vzhledem ke svému věku a míře rozumové a volní vyspělosti.

Škola podporuje zájem žáků a jejich nadání při přípravě a zapojení do soutěží včetně takových, v nichž mohou uspět i žáci vykazující slabé školní výsledky. Jedná se o soutěže se sportovním zaměřením, ale i soutěže předmětově zaměřené např. olympiády (chemická, biologická, zeměpisná, v německém či v anglickém jazyce) a další soutěže (matematické, s přírodovědnou tematikou, dopravní soutěž, soutěž mladých zdravotníků). Žáci dosahují úspěchů ve školních i ve vyšších kolech, v některých soutěžích postoupili do kol národních (např. Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR, Mladý zahrádkář).

Pro motivaci úspěšných žáků jsou každý rok ve škole vyhlašováni nejlepší žáci, na jejichž výběru se podílejí spolu s třídními učiteli také žáci jednotlivých tříd. Fotografie nejlepších žáků jsou zveřejněny v následujícím školním roce ve společných prostorách ve škole.

K objektivnímu posouzení kvality environmentálního vzdělávání škola využila mezinárodní certifikaci, kterou provádí nevládní nezisková organizace; svou úspěšnost škola potvrdila v roce 2015 získáním titulu EKOŠKOLA. Výsledky práce žáků s environmentální tematikou jsou zveřejňovány ve společných prostorách školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola aktualizovala zásadní pedagogické dokumenty (školní vzdělávací programy) podle platných právních předpisů;
- Změnil se název školy, kapacita základní školy byla snížena na 600 (- 150) žáků;
- Zaměření školy bylo rozšířeno o environmentální výchovu;
- Stoupá počet žáků v základním vzdělávání, po významném poklesu dosahuje v aktuálním školním roce stavu školního roku 2008/2009;
- Roste počet žáků v zájmovém vzdělávání, trvá potřeba vzdělávání dětí v přípravné třídě;
- Zkvalitněny byly materiální podmínky pro činnost školy (zateplení budov, vybavení interaktivními tabulemi a notebooky pro potřeby učitelů);
- Snížila se školní úspěšnost žáků v základním vzdělávání.

Silné stránky

- Škola v rámci svého zaměření realizuje průřezové téma environmentální výchova; úspěšně se zapojila do mezinárodního projektu EKOŠKOLA;

- Škola účinně spolupracuje se zřizovatelem - dlouhodobě realizuje vzdělávání dětí v přípravné třídě, s partnerskými školami v zahraničí (SRN) a podporuje sounáležitost s obcí aktivní účastí v projektech a akcích pořádaných, organizovaných či podporovaných zřizovatelem;
- Škola podporuje zájem a nadání žáků organizováním soutěží vědomostního i dovednostního charakteru (s převažující sportovní orientací), systematicky oceňuje úspěšné žáky;
- Dovednosti žáků jsou prezentovány v rámci tradičních projektů školy (školní akademie, pěvecká soutěž pro žáky i veřejnost),

Slabé stránky

- Pravidla a mechanismy pro organizaci činností školy nejsou transparentně nastaveny, jejich dostupnost pro zaměstnance a další aktéry vzdělávání je minimální;
- Řízení pedagogického procesu není koncepční;
- Systém vlastního hodnocení školy neumožňuje v některých oblastech přijímání účinných opatření;
- Zvýšený výskyt situací tlumících učení ve výuce má negativní vliv na sociální a osobnostní rozvoj žáků;
- Žáci nejsou ve vyučování vedeni ke stanovování vzdělávacích cílů, formulování očekávání od vlastní práce;
- Vyhodnocování celkových výsledků vzdělávání žáků je formální, efektivní opatření nejsou přijímána;
- Strategie prevence školní neúspěšnosti žáků není stanovena.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit vlastní hodnocení také na řídicí procesy s důrazem na účinnost kontroly a přijímání opatření;
- Určit priority pro sledování kvality vzdělávacího procesu;
- V rámci diskuse uvnitř školy provést revizi stanovených vzdělávacích a výchovných strategií;
- Zjišťovat potřeby pedagogických pracovníků (mentoring, další vzdělávání pedagogických pracovníků);
- Stanovit do školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání očekávané výstupy pro projekty, jež škola realizuje;
- definovat podmínky pro činnost žakovské samosprávy a zvýšit podíl žáků na rozvoji školy;
- efektivněji využívat stávajících podmínek ke zvýšení dostupnosti informací o škole (webové stránky);
- zařadit učivo prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia), které je doporučeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, do povinného předmětu ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání s ohledem na potřeby žáků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění platném k 1. 11. 2015, z 30. 10. 2015;
2. Jmenovací dekret ředitele školy čj. 24/2001 z 7. 6. 2001 s účinností od 30. 6. 2001 vydaný přednostou Okresního úřadu Cheb;
3. Prodloužení trvání pracovního poměru ředitelů škol a školských zařízení čj. RM/286/11/2012 z 1. 8. 2012 – dopis vydaný Městem Cheb, odborem školství, tělovýchovy a kultury;
4. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy čj. MSMT 1 396/2013-620 z 10. 1. 2013 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení;
5. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení, z 3. 10. 2016;
6. Výkaz R 13-01 o ředitelství podle stavu k 30. 9. 2016, z 5. 10. 2016;
7. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2016, ze 7. 10. 2016;
8. Školní matrika – údaje o dětech přípravné třídy (včetně podkladů pro zařazení do přípravné třídy, hodnocení dětí ve školním roce 2015/2016), o žácích základní školy a účastnících zájmového vzdělávání ve školní družině;
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání 6. základní školy Cheb, Obětí nacismu, včetně školních vzdělávacích programů pro školní družinu a přípravnou třídu, s platností od 1. 9. 2016;
10. Časově tematické plány vyučujících pro školní rok 2016/2017;
11. Vybrané týdenní plány činnosti školní družiny, k datu inspekční činnosti;
12. Třídní knihy pro přípravnou třídu a třídy základní školy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017, k datu inspekční činnosti;
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017;
14. Školní řád, s platností od 3. 9. 2012;
15. Řád školní družiny, s platností od 1. 9. 2014;
16. Vnitřní řád školní jídelny, s platností od 2. 1. 2014;
17. Řády odborných učeben, platné k datu inspekční činnosti;
18. Rozvrhy hodin, platné k datu inspekční činnosti;
19. Úvazky učitelů na 1. a 2. stupni, k datu inspekční činnosti;
20. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2015/2016, 2016/2017, k datu inspekční činnosti;
21. Záznamy z provozních porad ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017, k datu inspekční činnosti;
22. Záznamy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017. k datu inspekční činnosti;

23. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (nejvyšší dosažené vzdělání) vedená k datu inspekční činnosti;
25. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 15. 9. 2016;
26. Plány hospitační činnosti pro školní rok 2016/2017;
27. Osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí ve školním roce 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
28. Roční plán práce pro základní školu na školní rok 2016/2017;
29. Celoroční plán práce školní družiny na školní rok 2016/2017;
30. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017, bez datace;
31. Krizový plán školy, bez datace
32. Zápisy z jednání výchovné komise ve školním roce 2015/2016;
33. Dokumentace výchovného poradce – plán práce výchovného poradce, kariérové poradenství, evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální vzdělávací plány, evidence o zapůjčení kompenzačních pomůcek;
34. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2014/2016, včetně příloh (hodnotící zprávy výchovného poradce, školního metodika prevence a koordinátora spolupráce se zahraničními školami, koordinátora environmentálního vzdělávání a projektu EKOŠKOLA);
35. Dokumentace k plánování a vyhodnocování činnosti v oblasti environmentálního vzdělávání a EKOŠKOLY, vedené k datu inspekční činnosti;
36. Účetní závěrka roku 2014 a 2015;
37. Hlavní kniha účetnictví k 12/2014, 12/2015 a 6/2016;
38. Knihy úrazů vedené od 13. 1. 2003 do 31. 5. 2016 a od 1. 9. 2016 k datu inspekční činnosti;
39. Záznamy o úrazech č. 1 – 22/2015/2016;
40. Identifikace a hodnocení rizik, z 1. 9. 2011;
41. Protokol o provedení odborně technické kontroly sportovního zařízení a vybavení, z 8. 9. 2014;
42. Vybrané žákovské knížky vedené ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
43. Podklady k výsledkům externího hodnocení školy, za rok 2015 a 2016.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Jíšová, školní inspektorka

Mgr. Milena Jíšová v. r.

Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka

Mgr. Martina Fenclová v. r.

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová v. r.

Mgr. Ivan Topinka, školní inspektor

Mgr. Ivan Topinka v. r.

V Karlových Varech 11. 11. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Tomáš, ředitel školy

Mgr. Pavel Tomáš v. r.

V Chebu 16. 11. 2016